

Συνεχίζω την καταγραφή των σπουδαιότερων γεγονότων με τον Απριλίου, και όταν βρίσκω κάποιον γεγονός που μου έχει διαφύγει, θα επιστρέψω να το προσθέτω στον αντίστοιχο μήνα.

Η καταγραφή θα παρουσιάζεται ανά 10ήμερο. Αυτό είναι το πρώτο του Απριλίου.

Απρίλιο του 1792 ο Λάμπρος Κατσώνης κατέπλευσε στο Πόρτο Κάγιο, του οποίου το λιμάνι άρχισε να οχυρώνει μαζί με τον κουμπάρο του Ανδρίτσο, πατέρα του Ανδρούτσου. Στη Ιθάκη, πρέπει να σημειωθεί πως ήταν η βάση και των δυο και για τον λόγο αυτό στα πλοία του Κατσώνη συμμετείχαν Κεφαλλονίτες και Θιακοί που προσδοκούσαν στην Απελευθέρωση.

Απρίλιο του 1823 η Β' Εθνοσυνέλευση του Άστρους αποφάσισε την κατάργηση των τοπικών μικρών κυβερνήσεων. Ουσιαστικά δηλαδή αυτές οι επαναστατικές κυβερνήσεις διατηρήθηκαν μέχρι την απαρχή του καταστροφικού για την Επανάσταση εμφυλίου πολέμου (1823-1825) για τον οποίο φέρουν και το μέγιστο μέρος της ευθύνης.

Απρίλιο του 1825 φυλακίστηκε στην Ακρόπολη ο Οδυσσέας Ανδρούτσος, φίλος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη αλλά και σύμμαχος στους 2 εμφυλίους των 1823-1825. Είχε κατηγορηθεί άδικα συνδιαλλαγή με τους Τούρκους κι επειδή ήταν πολύ αγαπητός στον

κόσμο είχε προξενήσει το μίσος πολλών κι ανάμεσά τους του ισχυρού άνδρα Ιωάννη Κωλέττη, καθώς και την οργή των τοπικών κοτζαμπάσηδων, οι οποίοι τον μισούσαν γιατί ήταν λαοπρόβλητος ηγέτης και είχε επιχειρήσει επανειλημμένα να περιορίσει τη δύναμή τους.

Απρίλιος του 1828. Και μετά την παράδοση της Ακρόπολης των Αθηνών οι Επτανήσιοι αγωνιστές, προ πάντων δε οι Κεφαλλονίτες και οι Θιακοί, δεν έμειναν αργοί. Διατήρησαν μετά από ενισχύσεις της Διοίκησης του Αγώνα ο μεν Γερ. Φωκάς το από 120 άνδρες, με περισσότερους Κεφαλλονίτες σώμα του, ο δε Διον. Ευμορφόπουλος το δικό του που αποτελείτο από 300 άνδρες με κεντρικό επίσης πυρήνα Κεφαλλονίτες και Θιακούς. Τέθηκαν με εντολή της Διοικήσεως, υπό τις διαταγές του Τσέρτς και τον Απρίλη του 1828, μετά από σκληρές επιχειρήσεις, όπου τραυματίστηκαν οι Διον. Ευμορφόπουλος και οι Γερ. Φωκάς και Γερ. Κόκκινος, ανακατέλαβαν Αιτωλικό.

Απρίλιος του 1831: Επεβλήθη λογοκρισία στον Τύπο.

1 Απριλίου:

1803: Η Γερουσία της Επτανήσου Πολιτείας διόρισε Γραμματέα της νέας κρατικής οντότητας τον Ιωάννη Καποδίστρια.

1821: Ο Θ. Κολοκοτρώνης κατέφθασε με λίγους αγωνιστές στο στρατόπεδο της Πιάνας, 3 ώρες μακριά από την Τρίπολη. «'Παναγιά μου βοήθησε και τούτη τη φορά τους Έλληνας δια να εμψυχωθούν' είπα και επήρα ένα δρόμο κατά την Πιάνα. Εις τον δρόμο απάντησα τον ξαδέλφο του Αντώνιο του Αναστάση Κολοκοτρώνη με εφτά ανιψίδια μου, εγινήκαμε εννιά και το άλογό μου δέκα. Εδώ ήμουν και χωρίς ντουφέκι» (Απομνημονεύματα σ. 108-109).

1821: Ναύπλιο και Μονεμβασιά πολιορκούνταν δια θαλάσσης από τα πλοία της Μπουμπουλίνας.

1821: Ο οπλαρχηγός Μπούσγος έπειτα από προτροπή του Αθανάσιου Διάκου απελευθέρωσε τη Λειβαδιά. Είχε προηγηθεί 3 ημερών μάχη, κάψιμο του σπιτιού του Μιρ Αγά-και του χαρεμιού του- και κατάληψη του Κάστρου.

1821: Τουρκικός όχλος με επικεφαλής σοφτάδες (τρόφιμους σπουδαστές μουσουλμανικών ιερατικών σχολών) διαδήλωσε στην Κωνσταντινούπολη, κατέλαβε τον Ι. Ν. της Ζωοδόχου Πηγής, τον λεηλάτησε και τον έκαψε.

1822: Αποφασίστηκε με νόμο σύσταση τακτικού Στρατού που θα τον αποτελούσαν Πεζικό Βαρύ, Πεζικό Ελαφρύ, Πυροβολικό Πολιορκίας, Πυροβολικό Πεδιάδας, Ιππικό Βαρύ, Ιππικό Ελαφρύ, Σώμα Μηχανοποιών. Στο μικτό αυτό Σύνταγμα θα μπορούσε να προστεθεί και Διλοχία από 120 Φιλέλληνες υπό τον Ιταλό Συνταγματάρχη Ντάνια, και Πυροβολαρχία Ορεινού Πυροβολικού υπό τον Γάλλο Λιβιέρ Βουτιέ. Η Γενική Αρχηγία του Συντάγματος ανατέθηκε στον Γερμανό Κάρολο Νόρμαν.

1822: Ο Κωνσταντίνος Μεταξάς είχε συστήσει σώμα από Κεφαλλονίτες για την άμυνα του Μεσολογγίου, άφησε επικεφαλής του τον Ευάγγελο Πανά και ο ίδιος, μαζί με τον Ανδρέα Μεταξά αναχώρησαν για την Κόρινθο.

1826: Ο Μιαούλης απέτυχε να ανεφοδιάσει το Μεσολόγγι.

1854: Κηρύχθηκε η έναρξη της Επανάστασης στη Χαλκιδική υπό την αρχηγία του Υπασπιστή του Όθωνα Συνταγματάρχη Τσάμη Καρατάσου, ο οποίος ανακηρύχθηκε Αρχιστράτηγος Μακεδονίας.

2 Απριλίου:

1821: Ο Αντώνιος Γρηγοράκης, άλλοτε ηγεμόνας της Μάνης, κατέστρεψε με θυελλώδη επίθεση, τους τουρκικούς πύργους από Τρινάσου μέχρι Βαρδούνια.

1822. Ο Πανουργιάς, ο Σαφάκας, ο Σκαλτσοδήμος, ο Διοβουνιώτης και ο Κοντογιάννης συγκρούστηκαν με τον τουρκικό στρατό των δυνάμεων του Δράμαλη στην Υπάτη (τότε Πατρατζίκιο).

1822: Κυριακή του Πάσχα τουρκική δύναμη 15.000 ανδρών αφού κατέλαβε την πόλη της Χίου προχώρησε προς το Μοναστήρι του Αγίου Μηνά όπου είχαν καταφύγει 3.000 Έλληνες. Δεν παραδόθηκαν και σφαγιασθηκαν όλοι.

1822: Οι Έλληνες υπό τον Νικητάρη, τον Ανδρούτσο και τον Υψηλάντη αποβιβάστηκαν στον Αχινό Φθιώτιδας και προσέβαλαν τουρκικές δυνάμεις από 18.000 άνδρες, τις οποίες κατήλωσαν για 15 ημέρες και νίκησαν σε μάχη στην Αγία Μαρίνα, κοντά στη Στυλίδα Φθιώτιδας.

1824: Ο Μαυροκορδάτος με διάγγελμά του κατήγγειλε τον Καραϊσκάκη ως προδότη. Στην πραγματικότητα δημιούργησε ψευδή κατηγορία και κάλεσε τους Έλληνες να στραφούν εναντίον του. Ο Καραϊσκάκης είχε επιστρέψει στη Ρούμελη, είχε αναδιοργανώσει το στρατιωτικό του σώμα και βρισκόταν σε συνεχή εχθρότητα με τους Τζαβελαιούς και τον Μαυροκορδάτο, ιδίως με αυτόν. Δεν τον συμπαθούσε ούτε ως φυσιογνωμία, κι ούτε τον είχε αναγνωρίσει ως Γενικό Διευθυντή της Στερεάς. Η συγχώρηση δόθηκε στον Καραϊσκάκη το 1825 με αντάλλαγμα την εμπλοκή του στην εμφύλια σύρραξη.

1826: Σύμφωνα με τον Σπηλιόδη «ο κεκρυμμένος σκοπός του Ζαΐμη, ή της Αγγλικής φατρίας, ήταν η πράξις δια τον συμβιβασμόν με τον Σουλτάνον, την οποίαν είχεν σχεδιάσει» 4 ημέρες πριν αρχίσει στην Επίδαυρο η Γ' Εθνοσυνέλευση. Την πράξη αυτή ακολούθησε το Αίτημα Υποτέλειας. Τότε καθαιρέθηκε ο Δημήτριος Υψηλάντης. Η Γ' Εθνοσυνέλευση τού στέρησε τα πολιτικά του δικαιώματα γιατί αντιτάχθηκε τόσο στο Αίτημα Υποτέλειας, όσο και στον συμβιβασμό με την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Μαζί με αυτόν καθαιρέθηκε από Υπουργός Δικαιοσύνης ο Κερκυραίος αγωνιστής Ιωάννης Βαπτιστής Θεοτόκης. Φυλακίστηκε και κατηγορήθηκε για εσχάτη προδοσία, διότι χαρακτήρισε το Αίτημα Υποτέλειας «ως το πωλητήριο της Ελλάδος».

3 Απριλίου:

1770: (Δευτέρα της Λαμπρής). Γεννήθηκε ο Θ. Κολοκοτρώνης κάτω από ένα δένδρο στο Ραμαβούνι Μεσσηνίας.

1821: Ο Γιουσούφ Σελίμ πασάς επικεφαλής οθωμανικών δυνάμεων προερχόμενων από το Αγρίνιο, εξεδίωξε τους επαναστάτες από την πόλη της Πάτρας, πυρπόλησε σπίτια και προέβη σε σφαγές και βιασμούς.

1821: Ο οπλαρχηγός Βασίλειος Μπούσγος και Γιάννης Λάππας, έπειτα από προτροπή του Αθ. Διάκου απελευθέρωσαν τη Θήβα και ύψωσαν τη σημαία της Επανάστασης.

1821: Η Σημαία της Επανάστασης υψώθηκε σε Σπέτσες, Πόρο, Αίγινα και Σαλαμίνα. Οι πρόκριτοι των Σπετσών αποφάσισαν να προσφέρουν αξιόλογη μοίρα από τον στόλο τους στον ναυτικό αγώνα.

1821: Οι Λαλαίοι Τουρκαλβανοί λεηλάτησαν τον Πύργο. Οι Κεφαλλήνες / Επτανήσιοι, ετοιμάζαν επίθεση εναντίον τους. Ήδη πλοίο υπό τον πλοίαρχο και Φιλικό Ευάγγελο Πανά είχε αποπλεύσει από την Κεφαλλονιά με 100 συμπατριώτες του, οπλισμένους με δικές του δαπάνες. Θα ακολουθούσε αναχώρηση κι άλλων Κεφαλλήνων με πλοίο των αδελφών Γερασίμου και Αναστασίου Φωκά. «Απήλθον τα πλοία με τας δεήσεις και ευχάς των ισταμένων επί της παραλίας. ... επιβιβάσθησαν εθελονταί εις την Πελοπόννησον προς επικουρίαν των μαχητών του Λάλα. Και τότε εγνώσθη ότι η διαδοθείσα φωνή περί Στροφάδων ήτο στρατήγημα, ίνα ο τοποτηρητής μη κωλύση τους επικούρους». «... εξήλθεν φωνή εξ ενός των ναυτών πλοίου, ότι εις τα Στροφάδια ευρίσκετο εν αλγερινόν βρίκιον με γυναικόπαιδα αφηρησθέντα εκ Πελοποννήσου. ... άπας ο λαός του Αργοστολίου σωρηδόν απέρχεται εις την Επισκοπήν και αλλαλάζων επικαλείτο τω Αρχιερεί Αγαθαγγέλω Τ. Κοζάκη ίνα κατέλθη εις τον πλησίον ναόν της Ρακαντζής και δεηθή δια την διάσωσιν των αιμαλωτισθένων θυμάτων». Ο Δεσπότης πήγε στην οικία Κουντούρη όπου ήταν η κατοικία του τοποτηρητή Τράβερς και τον έπεισε για το γεγονός. Έτσι, η αναχώρηση πραγματοποιήθηκε με αυτό το τέχνασμα που περιγράφεται αναλυτικά από τον Ιωάννη Σάββα Άννινο («Σκιαγραφία Αργοστολίου του ενδόξου 1821») και που υποστηρίχθηκε από τον λαμπρό Μητροπολίτη Αγαθάγγελο Τυπάλδο Κοζάκη. Όταν γνωστοποιήθηκε ο πραγματικός λόγος της αναχώρησης, ο Άγγλος τοποτηρητής Τράβερς εκδικήθηκε τον

Αρχιερέα αποπέμποντάς τον σκαιώς.

1822: Συνεχίστηκαν οι σφαγές στη Χίο. Τούρκοι επιτέθηκαν κατά του χωριού Άγιος Γεώργιος και έσφαξαν άλλους 2.300 Χιώτες και Σαμιώτες κι ανάμεσά τους και τον Λυκούργο Λογοθέτη. Κάλεσαν σε αμνηστία τους κατοίκους και τους κατεσφαξαν κι αυτούς. Ο Ντελακρουά αποτύπωσε στο ομώνυμο έργο του όλη τη φρίκη και τη θηριωδία των στιγμών εκείνων. Κατεσφάγησαν συνολικά 25.000 άτομα και 5.000 νέοι και νέες σκλαβώθηκαν και πουλήθηκαν στα παζάρια της Ανατολής. Ας σημειωθεί πως οι κάτοικοι της Χίου σημειώνονταν από τους περιηγητές ως φιλήσυχοι, ειρηνικοί, φιλοπρόοδοι και αριθμούσαν 120.000.

Η είδηση της σφαγής της Χίου προκάλεσε την αγανάκτηση της κοινής γνώμης. Η ευρωπαϊκή διπλωματία άρχισε να ταρασσεται από την τουρκική θηριωδία και τέθηκε πάλι το πρόβλημα της συνύπαρξης της Τουρκίας με τα λοιπά ευρωπαϊκά κράτη. Ο δε σουλτάνος αναγκάστηκε να εξορίσει τον πρωτεργάτη της σφαγής της Χίου Βαχίτ πασά.

1827: Συστάθηκε κυβερνητική επιτροπή υπό τους Γ. Μαυρομιχάλη, Γιαννούλη Νάκο και Μαρκή Μιλαέτη η οποία κυβέρνησε τη χώρα μέχρι την άφιξη του Καποδίστρια.

1833: Η Αντιβασιλεία με διάταγμα χώρισε την Ελληνική Επικράτεια σε 10 νομούς κι αυτούς σε 42 επαρχίες.

4 Απριλίου:

1821: Αποκεφαλίστηκε στην Κωνσταντινούπολη ο 32χρονος Μέγα Διερμηνέας Κωνσταντίνος Μουρούζης, ενώ ο Δημήτριος Παπαρρηγόπουλος, πατέρας του ιστορικού Κ. Παπαρρηγόπουλου, και ο Αντώνιος Τσουράς απαγχονίστηκαν μπροστά στο σπίτι τους. Όλα αυτά ήταν προάγγελοι του απαγχονισμού του Γρηγορίου του Ε'. Ο Κωνσταντινουπολίτης διακεκριμένος λόγιος Επαμεινώνδας Ι. Σταματιάδης (1835 – 1901) σημειώνει: «...Η αποτυχούσα εν ταις παριστρίοις ηγεμονίαις επανάστασις, είχε λάβει εν Πελοποννήσω

ανάπτυξιν μεγίστην, η δε Πύλη μένεα πνέουσα κατά των ανταρτών εσχεδίαζε φρικώδη εκδίκησιν, αρχομένη από την σφαγήν των εν Κωνσταντινουπόλει Ελλήνων. Το σχέδιον τούτο μαθών ο αείμνηστος πατριάρχης Γρηγόριος, απελθών εις την οικίαν του Κωνσταντίνου Μουρούζη... συνεβούλευσε και προέτρεψεν αυτόν εις φυγήν. «Άφες εις εμέ, έλεγε προς αυτόν ο σεβάσμιος ιεράρχης, να πληρώσω εγώ την εκδίκησιν του τυράννου... Ο Κ. Μουρούζης απάντησε: «Ας θυσιασθώ εγώ, δέσποτά μου, αλλ' ας σωθώσιν οι αθώοι, ας σωθεί το έθνος». «... Ήτο μεγάλη δευτέρα της αγίας εβδομάδος των παθών, Τετάρτη δε του μηνός Απριλίου, καθ' ην ο μέγας διερμηνεύς κατέβη εκ της εν Θεραπειοίς οικίας αυτού εις Κωνσταντινούπολιν δι' υπηρεσίαν, έχων πάντοτε υπ' όψιν ότι κατέβαινεν εις θυσιαστήριον». Του έστησαν παγίδα, τον συνέλαβαν και τον οδήγησαν μπροστά στον σουλτάνο. Ο Κωνσταντίνος Μουρούζης του ειπε στην Τουρκική: «Σουλτάνε αιμοβόρε! Σουλτάνε άδικε! Σουλτάνε άθλιε! Η τελευταία της βασιλείας ώρα σου ήγγικεν, αι ωμότητες σου τιμωρηθήσονται, ο δε Θεός εκδικήσει το Ελληνικόν έθνος». Αμέσως, ο δήμιος τον αποκεφάλισε και πέταξε το σώμα του στη θάλασσα.

1821: Ελληνικές δυνάμεις από Αργολίδα, Ναύπλιο, Ερμιονίδα και Τροιζηνία υπό τους Σταΐκο Σταϊκόπουλο, Αρχιμανδρίτη Αρσένιο Κρέστα, Νικόλαο Λάμπρο, Παπαθεοδόση Μπούσκο, Τάσο Νέζο, τον Ηγούμενο Διονύσιο πολιόρκησαν από ξηρά το Ναύπλιο, ενώ τον θαλάσσιο αποκλεισμό ανέλαβαν εξοπλισμένα πλοία υπό την αρχηγία της Λασκαρίνας Μπουμπουλινας και του Μανώλη Ορλώφ.

1826: Υπεγράφη ανάμεσα στη Ρωσία και την Αγγλία το Πρωτόκολλο της Πετρούπολης. Αποφασίστηκε η μεσολάβηση ανάμεσα στους Έλληνες και την Πύλη για δημιουργία αυτόνομου ελληνικού κράτους που θα ήταν φόρου υποτελές στο σουλτάνο.

1827: Σύσταση αντικυβερνητικής επιτροπής υπό τους Γ. Μαυρομιχάλη, Γιαννούλη Νάκο και Μαρκή Μιλαέτη, η οποία θα κυβερνήσει τη χώρα μέχρι την άφιξη του Καποδίστρια.

1827:Την ίδια μέρα ο Ρίτσαρντ Τσερτς διορίζεται αρχιστράτηγος.

5 Απριλίου:

1821: Έπειτα από εισήγηση από τον Αρμοστή Maitland ψηφίστηκε από το Ιόνιο Κοινοβούλιο νόμος που έδινε στους Τοποτηρητές των Ι. Νήσων και στους Επάρχους το δικαίωμα να κηρύττουν τον στρατιωτικό νόμο σε κάθε νησί όταν υπήρχε ανάγκη. Με το όπλο αυτό η Βρετανική «Προστασία» φανέρωνε για άλλη μια φορά, εμμέσως, την εχθρότητά της απέναντι στην Ελληνική Επανάσταση και τη δυσαρέσκειά της προς τους Επτανησίους που προσέτρεχαν συνεχώς στους επαναστατημένους ομοεθνείς τους.

1821: Συνεχίστηκαν στην Κωνσταντινούπολη οι αποκεφαλισμοί Φαναριωτών με τους Π. Τσιγκρή, Δ. Σκαναβή και Μ. Χοτζερή. Ο Γ. Μαυροκορδάτος απαγχονίσθηκε στο παράθυρο του σπιτιού του.

1824: Οι οπαδοί του Κουντουριώτη καταλαμβάνουν την Τριπολιτσά.

6 Απριλίου:

1790: Ο Λάμπρος Κατσώνης ναυμάχησε εναντίον των Τούρκων στον Καφηρέα και προξένησε πολλές καταστροφές στον εχθρό. Στα πληρώματά του μετρούνταν πολλοί Κεφαλλήνες και Ιθακήσιοι.

1821: Οι σφαγές και οι απαγχονισμοί συνεχίζονταν στην Κωνσταντινούπολη. Σφαγιάστηκε και ο αδελφός του Κωνσταντίνου, ο Νικόλαος Μουρούζης, τελευταίος Διερχόμενος του Στόλου.

1821: Σφαγές στη Σμύρνη. Γενίτσαροι με αφορμή την είδηση της έναρξης της Επανάστασης στον Μωριά, έσφαξαν στην αγορά 60 Έλληνες και απειλούσαν με γενική σφαγή.

1822: Οι Τούρκοι μπήκαν στη Νάουσα (οπληρχηγοί ήταν οι Καρατάσος και Γάτσος) κι άρχισαν άγρια σφαγή, λεηλασίες, πυρπολήσεις και βιασμούς. Ο οπληρχηγός Ζαφειράκης κράτησε αντίσταση για μια μέρα ακόμη. Ο Αβδούλ Αμπούδ θέλοντας να κάνει λαμπρότερο τον θρίαμβό του στόχευε να πιάσει τον Ζαφειράκη ζωντανό. Αντιστεκόταν με τους άνδρες του, όμως από προδοσία, κυκλώθηκε κι έπεσαν όλοι πολεμώντας. Μαζί του έπεσαν και άλλοι 400 που μάχονταν στον Παλιόπυργο. Οι Τούρκοι κατέσφαξαν και τα γυναικόπαιδα που είχαν καταφύγει εκεί.

1824: Μετά τις σημαντικές επιτυχίες των Τουρκοαιγυπτίων υπό τον Χουσεΐν στην Κρήτη, ο Αρμωστής Μανώλης Τομπάζης εγκατέλειψε το νησί και ο Αγώνας προσωρινά κατεστάλη. Η υποταγή της Κρήτης είχε δυσμενή αποτελέσματα για την Επανάσταση γενικότερα, αφού είχε μετατραπεί το νησί σε ισχυρή βάση ανεφοδιασμού του εχθρού.

1826: Συγκαλέστηκε η Γ' Εθνοσυνέλευση στην Επίδαυρο, στην οποία αποφασίστηκε η αγγλική διαμεσολάβηση ανάμεσα στους Έλληνες και τους Τούρκους.

1833: Πέθανε στο Παρίσι σε ηλικία 85 ετών ο Αδαμάντιος Κοραής.

7 Απριλίου:

1821: Στη μάχη της Μεθώνης σκοτώθηκε ο Κωνσταντίνος Μαυρομιχάλης και 10 σύντροφοί του.

1825: Νίκη του Ιμπραήμ στο Κρεμμύδι, κοντά στο Νεόκαστρο, επί του Υδραίου πλοιάρχου Κυριάκου Σκούρτη. Η κυβέρνηση Κουντουριώτη μη έχοντας εμπιστοσύνη ούτε στους στρατιωτικούς που είχε στην υπηρεσία της, ανέθεσε την αντιμετώπιση του Ιμπραήμ στους Σκούρτη, Χατζηχρήστο, Καρατάσο. Αυτός, επικεφαλής 3.000 ανδρών που είχαν αρχηγούς τους εκλεκτότερους καπεταναίους της Ρούμελης και του Σουλίου (Καραϊσκάκη, Κίτσο Τζαβέλλα) ηττήθηκε στο Κρεμμύδι ανοίγοντας τον δρόμο στον Ιμπραήμ να επιτεθεί κατά της Σφακτηρίας.

1825: Ο Οδυσσέας Ανδρούτσος φυλακίστηκε από τους κυβερνητικούς στην Ακρόπολη.

8 Απριλίου:

1770: Μανιάτες και Μανιάτισσες κατέσφαξαν στον Αλμυρό πάνω από 1.000 Τουρκαλβανούς του Χατζή Οσμάν πασά.

1821: Ο κλεφταρματωλός Ιωάννης Διοβουνιώτης ύψωσε τη σημαία της Επανάστασης στη Λαμία. Παραμονές του Αγώνα επικεφαλής 350 ανδρών κατέλαβε τη Βοδονίτσα και κατέσφαξε τους εκεί Τούρκους μετά από πενήνήμερη άμυνα.

1822: Νίκη των Κρητικών στον Κάστελλο Ρεθύμνης.

1827: Μάχη στο Φάληρο και νίκη των Ελλήνων (υπό την αρχηγία του Μακρυγιάννη).

1827: Αιχμαλωσία οθωμανικών πλοίων στον Παγασητικό Κόλπο. Το βρίκι «Αμφιτρίτη», η γολέτα «Ασπασία» και το ατμοκίνητο «Καρτερία» με Κυβερνήτη και Αρχηγό της Μοίρας τον Φραγκίσκο Αμπνεϋ Άστιγξ αιχμαλώτισαν οκτώ φορτηγά τουρκικά πλοία με εφόδια για τον Κιουταχή στον Παγασητικό Κόλπο. Ιδίως η «Καρτερία» δημιούργησε αρκετές ζημιές στο φρούριο του κόλπου. Στη συνέχεια από την πλευρά του νέου Τρίκερι τα ελληνικά πλοία βύθισαν δύο οθωμανικές γολέτες και ένα βρίκι.

1854: Ελληνικές επαναστατικές δυνάμεις υπό τον Χατζηπέτρο κατανίκησαν 1.700 Τουρκαλβανούς υπό τους Ισμαήλ Φράραση και Χατόμπεη, σε μάχη κοντά στα Μεγάλα Καλύβια Τρικάλων. Οι Τουρκαλβανοί υποχώρησαν αφήνοντας πίσω τους 50 νεκρούς και πολλούς τραυματίες.

9 Απριλίου:

1821: Η Γερουσία του Ιονίου Κράτους έβγαλε προκήρυξη με την οποία δήλωνε πως οι Ιόνιοι πολίτες που κατοικούσαν στο Οθωμανικό Κράτος, σε περίπτωση που έπαιρναν μέρος σε επαναστατικές ή άλλες εχθρικές προς τον σουλτάνο ενέργειες, θα έχαναν το δικαίωμα προστασίας από τους Βρετανούς προξένους και την Κυβέρνηση του Ιονίου Κράτους. Τα μέτρα όμως αυτά δεν στάθηκαν ικανά να εμποδίσουν τα κατά καιρούς κύματα αγωνιστών που κατευθύνονταν στην επαναστατημένη Ελλάδα.

1821: Οι Τούρκοι συνέλαβαν και φυλάκισαν τους προκρίτους των Αθηνών κι έτσι η πόλη έπεσε σε τραγική κατάσταση.

1822: Συνεχίστηκαν ακόμη με αμείωτη ένταση οι σφαγές των Χριστιανών στη Χίο.

1825: Χωρίς σοβαρά αποτελέσματα καταγράφηκαν πολλές επιθέσεις του Μιαούλη εναντίον αιγυπτιακών μοιρών στην Σούδα.

1826: Οι κλεισμένοι στο Μεσολόγγι μαζεύτηκαν στο σπίτι του Κίτσου Τζαβέλλα και αποφάσισαν με ποιο τρόπο θα γίνει η Έξοδος. Η Κυβέρνηση είχε διασπαθίσει τα περισσότερα χρήματα (από όσα τελικά έφθασαν στην Ελλάδα) του αγγλικού δανείου για τον εμφύλιο και όχι για το Μεσολόγγι. Ο ελληνικός στόλος ήταν υποχρεωμένος να σπεύδει παντού όμως, ο αποκλεισμός από τη θάλασσα ήταν τόσο σφιχτός που ο Μιαούλης δεν είχε καταφέρει να τον σπάσει.

10 Απριλίου:

1814: Ο δούκας της Δαλματίας, μέσα στο πεδίο μάχης στην Τουλούζη, ανακήρυξε Συνταγματάρχη τον Κεφαλλονίτη Διονύσιο Βούρβαχη. Αργότερα ο βαθμός αυτός του έδωσε την ώθηση να διακριθεί στον ομογενειακό φιλελληνισμό.

1821: Υψώθηκε η σημαία της Επανάστασης στα Ψαρά. Σπετσιώτικα πλοία κατέφυγαν εκεί και επαναστάτησαν οι Ψαριανοί, ενώ αποφάσισαν να κινηθούν πολύ γρήγορα κατά των μικρασιατικών παράλιων γειτονικών περιοχών.

1821: Ημέρα του Πάσχα. 5.000 γενίτσαροι έκαναν έφοδο στο Πατριαρχείο στην Κωνσταντινούπολη, συνέλαβαν τον Πατριάρχη Γρηγόριο Ε΄, τον χλεύασαν και τον απαγχόνισαν στη μεσαία από τις τρεις εξωτερικές πύλες του Πατριαρχείου. Από τότε μέχρι σήμερα η πύλη αυτή παραμένει κλειστή. Μαζί του απαγχονίστηκαν και πολλοί πρόκριτοι.

1821: Οι επαναστάτες υπό τους Γκούρα και Πανουριά μετά από πολιορκία δύο εβδομάδων κατέλαβαν το φρούριο των Σαλώνων, οι Τούρκοι παραδόθηκαν, κι έτσι έγινε το πρώτο Κάστρο που ελευθερώθηκε σε ολόκληρη την επαναστατημένη επικράτεια.

1826: (νύχτα 10^{ης} προς 11^η) Πραγματοποιήθηκε η ηρωϊκή Έξοδος του Μεσολογγίου. Το Μεσολόγγι κατελήφθη από τους Τουρκοαιγυπτίους. Η πείνα υποχρέωσε την πολεμική ηγεσία να αποτολμήσει την Έξοδο. Σημαντικό ρόλο έπαιξε η κακή συνεννόηση ή ολιγωρία των απ' έξω καπεταναίων, κυρίως όμως λόγω της ασθένειας του Καραϊσκάκη, του μόνου ικανού για παράτολμα εγχειρήματα. Πολλές Μεσολογγίτισσες εξοπλίστηκαν και πολέμησαν σαν άνδρες. Ο θρυλικός πρόκριτος του Μεσολογγίου Χρήστος Καψάλης κατά την διάρκεια της ηρωϊκής εξόδου των υπερασπιστών της πόλης, ανατίναξε την πυριτιδαποθήκη του Ανεμόμυλου όπου είχαν καταφύγει 600 περίπου ασθενείς, ανάπηροι και πολλές γυναίκες. Ο Κίτσος Τζαβέλλας τέθηκε επικεφαλής της οπισθοφυλακής. Λόγω της σύγχυσης που επεκράτησε κατά την Έξοδο, μετά την κραυγή «πίσω-πίσω» ήταν φυσικό η οπισθοφυλακή να συμπιεστεί ασφυκτικά. Παρ' όλα αυτά ο Τζαβέλλας σώθηκε κι έφθασε στην Πελοπόννησο. Οι περισσότεροι μαχητές άνοιξαν δρόμο αίματος μέχρι τον Άγιο Συμεών. Έμειναν πίσω τα γυναικόπαιδα που καταδιωκόμενα από τους Τούρκους έσπευσαν προς την πόλη.

«...όχι μόνον πλείστα βοηθήματα αποστέλλονται εκ της νήσου μας και αύτη καθίσταται ασφαλές και πρόθυμον καταφύγιον των αδυνάτων και των γυναικοπαίδων, αλλά και Κεφαλλήνες, εκτός των λοιπών Επτανησίων συγκαταριθμούνται εις τους οπλοφόρους της φρουράς της ηρωικής πόλεως». Ανάμεσα σε αυτούς που προσέφεραν βοήθεια ήταν κι ο Δημήτριος Καμπίτσης. Η μάχη συνεχίστηκε για μια ολόκληρη εβδομάδα μέσα στην πόλη.

Ακολούθησε η διάλυση της Γ' Εθνοσυνέλευσης της Επιδαύρου του 1826 και η παραίτηση της κυβέρνησης Κουντουριώτη. Στο εξωτερικό αναθερμάνθηκε το φιλελληνικό κίνημα και επιτάχυνε τις διαδικασίες για επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων για την τελική λύση του ελληνικού ζητήματος.

Ευρυδική Λειβαδά

Εικόνες: Στις δυο φωτογραφίες εικονίζεται η ίδια Πύλη. Η μεσαία Πύλη του Πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης, σε δυο διαφορετικές χρονικές στιγμές. Η μιιά είναι στην αρχή του 20ου αι. κι η άλλη σήμερα. Η Πύλη αυτή, είναι όπου οι Τούρκοι κρέμασαν τον Πατριάρχη Γρηγόριο Ε'.

Το σκηνώμα του Πατριάρχη που επέπλεε στον Βόσπορο περισώθηκε και μεταφέρθηκε από τον Κεφαλλονίτη πλοίαρχο Νικόλαο Σκλάβο σε πρόχειρο φέρετρο στην Οδησό όπου ετάφη με τιμές στον Ι.Ν. Αγίας Τριάδας. 50 χρόνια μετά το σκηνώμα μεταφέρθηκε στην Αθήνα και έκτοτε φυλάσσεται σε μαρμάρινη λάρνακα στο Μητροπολιτικό Ναό .

Από τη στιγμή του απαγχονισμού που έγινε στις 10 Απριλίου 1821 και για 200 συνεχή χρόνια, η Πύλη αυτή παραμένει σφραγισμένη, ενώ το φέρετρο φυλάσσεται στην γενέτειρα του καπετάνιου Ν. Σκλάβου στα Ντομάτα (τότε Σκλαβάτα), στον Ι. Ν. Εισοδίων της Θεοτόκου.